

SYLABUS PRZEDMIOTU

Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

rok akademicki: 2022/2023

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNO-SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu w języku polskim:		Techniki paratłumaczeniowe	
Kod przedmiotu:		Tł C.3	
Kierunek studiów:	Filologia		
Specjalność / specjalizacja:	Filologia angielska/ Tłumaczenia		
Profil studiów:	praktyczny	Poziom studiów:	I stopień
Nazwa modułu programu:	specjalizacyjny	Semestr studiów:	III, IV
Forma zaliczenia przedmiotu:	zaliczenie na ocenę / egzamin	Język, w jakim prowadzone są zajęcia:	polski / angielski
Osoby prowadzące zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko):		dr Agnieszka M. Markowska, prof. WSL	
Tryb studiów	<i>Forma zajęć</i>		<i>Ogólna liczba punktów ECTS</i>
	W	Ćw	
tryb niestacjonarny	0	48	8

Cel przedmiotu

C1.	Wprowadzenie kluczowych pojęć z zakresu przekładu ustnego ich charakterystyka.
C2.	Wspomaganie studentów w diagnozowaniu odpowiednich metod i środków, które są pomocne w przekładzie ustnym, a później w pracy tłumacza.
C3.	Ocena jakości efektów swojej pracy i dokonywanie korekt i uściśleń. Nauka ponoszenia odpowiedzialności za własne translacje.
Wymagania wstępne	brak

Przedmiotowe efekty uczenia się – semestr 3.		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ¹
WIEDZA			
1.	Zna i rozumie, w podstawowym stopniu, wiedzę odnoszącą się do tłumaczenia ustnego z obszaru kulturowego języka angielskiego zorientowaną na jej zastosowanie praktyczne	F1_W04	kolokwium ustne, zadania do wykonania
2.	Zna i rozumie wiedzę odnoszącą się do rozpoznawania typu tekstów, potrafi poddać tekst krytycznej analizie oraz stosuje to w praktyce w zakresie tłumaczeń ustnych	F1_W08	kolokwium ustne, zadania do wykonania
3.	Zna i rozumie wiedzę odnoszącą się do technik tłumaczeniowych, potrafi rozpoznać rodzaj tekstu, w stopniu umożliwiającym dokonywanie tłumaczeń ustnych	F1_W17	kolokwium ustne, zadania do wykonania
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Potrafi poprawnie korzystać ze zdobytej wiedzy, analizować, oceniać i selekcjonować informacje	F1_U03	odpowiedzi ustne na zajęciach

¹ egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, prezentacja, kolokwium, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

	w odniesieniu do tłumaczeń ustnych, niezbędne do realizacji typowych działań w pracy zawodowej tłumacza		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Jest gotów do stałego dokształcania się, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności językowe i społeczne	F1_K01	udział w dyskusji
Przedmiotowe efekty uczenia się – semestr 4.		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ²
WIEDZA			
1.	Zna i rozumie, w zaawansowanym stopniu, wiedzę z zakresu tłumaczenia ustnego z obszaru kulturowego języka angielskiego zorientowaną na jej zastosowanie praktyczne w pracy tłumacza	F1_W04	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania
2.	Zna i rozumie wiedzę odnoszącą się do rozpoznawania typu tekstów, potrafi dokonać szczegółowej analizy tekstu oraz stosuje to w praktyce w zakresie tłumaczeń ustnych	F1_W08	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania
3.	Zna i rozumie wiedzę odnoszącą się do technik tłumaczeniowych, potrafi rozpoznać rodzaj tekstu, w stopniu zaawansowanym pozwalającym na dokonywanie tłumaczeń ustnych	F1_W17	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Potrafi przygotować tłumaczenia ustne w języku angielskim i polskim w odpowiednim stylu i dotyczące zagadnień szczegółowych, w oparciu o różne źródła, które mogą być wykorzystywane w pracy zawodowej tłumacza	F1_U01, F1_U05	odpowiedzi ustne na zajęciach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Jest gotów do dbałości o tradycje zawodu tłumacza oraz ciągłego poszerzania swoich kompetencji językowych z zakresu języka angielskiego	F1_K07	udział w dyskusji

Treści kształcenia (program zajęć)		Liczba godzin
ĆWICZENIA – semestr 3.		
C1	Temat: Tłumaczenia ustne szeptane – <i>Shadowing once more...</i> Zagadnienia: Wprowadzenie do kluczowych pojęć przekładu szeptanego na podstawie różnych źródeł. Tłumaczenie ustne z zatrzymywaniem nagrania, co każde 5 sekund i próba powtórzenia tekstu na głos, potem jego tłumaczenie. Tłumaczenie szeptane z antycypacją tekstu – uzupełnianie luk w tekście przed tłumaczeniem, potem tłumaczenie przemówienia. Tłumaczenie ustne szeptane przemówienia i porównanie ze skrypsem.	5
C2	Temat: Tłumaczenia ustne konsekwentne – <i>Consecutive interpretations</i> Zagadnienia: Wprowadzenie do kluczowych pojęć przekładu konsekwentnego na podstawie różnych źródeł. Tłumaczenie konsekwentne w trakcie zajęć ftf. Analiza błędów leksykalnych, EVS, intonacji, pauzy wypełnionej, itp.	4
C3	Temat: Tłumaczenie ustne w środowisku zagłuszczy - <i>Jammers</i> Zagadnienia: Wprowadzenie do kluczowych pojęć przekładu w środowisku tzw. zagłuszczy. Tłumaczenie ustne z ulubioną piosenką w tle – czy poziom skupienia zmniejsza się, jeżeli w tle słyszymy coś, co znamy i lubimy? Co się dzieje, jeżeli dźwięk jest irytujący? Tłumaczenie ustne z uspokajającym odgłosem płynącej wody w tle – czy to pomaga, czy wręcz przeciwnie?	5
C4	Temat: Ćwiczenia pamięci tłumacza Zagadnienia: – łańcuszek skojarzeń, łatwe „przeskakiwanie między językami”, powtarzanie zdania od tyłu, technika rzymskiego pokoju. Układanie własnych ćwiczeń do podanych wzorów.	5

² egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, prezentacja, kolokwium, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

C5	<p>Temat: Skupienie i wielozadaniowość – <i>Focusing and multitasking</i> Zagadnienia: Tłumaczenie nagrania z wybijaniem rytmu – pomoc czy przeszkoda? Próba tłumaczenia z wybijaniem rytmu i odliczaniem od 400 w dół – analiza ilości tekstu zapamiętanego na podstawie notatek zrobionych po zakończeniu nagrania i omówienie trudności związanych z tym ćwiczeniem. Analiza rytmu i intonacji przekładu ustnego.</p>	5
Razem:		24
Forma zaliczenia ³ :	suma zadań do wykonania	
ĆWICZENIA – semestr 4.		
C1	<p>Temat: Skupienie i wielozadaniowość – <i>Focusing and multitasking</i> Zagadnienia: Tłumaczenie nagrania symultanicznego z zaznaczeniem kolorami trzech postaci w transkrypcie.</p>	5
C2	<p>Temat: Powtarzanie jest matką wiedzy - <i>Repetitio est mater studiorum</i> Zagadnienia: Tłumaczenie tekstu pisanego na mowę. Tłumaczenie prostych i krótkich tekstów <i>à vista</i> – z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski. Tłumaczenie tekstu mówionego na mowę – z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski.</p>	4
C3	<p>Temat: Parafraza – <i>Paraphrasing</i> Zagadnienia: Ćwiczenia mające na celu parafrazowanie tekstów. Ćwiczenie zatytułowane „Gdyby Jarosław Gowin miał jaja, to... - Janusz Korwin-Mikke” – parafrazowanie tekstu mówionego. Ćwiczenie zatytułowane „<i>Co autor miał na myśli, czyli z policyjnych raportów</i>” – parafrazowanie tekstu pisanego. Ćwiczenia na parafrazę - z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski.</p>	5
C4	<p>Temat: Skrzydlate słowa, powiedzenia i przysłowia Zagadnienia: Tłumaczenie skrzydlatych słów, przysłów i powiedzeń. Analiza poprawności językowej i najnowszego słownictwa w języku polskim. Ćwiczenia odnoszące się do wyrażzeń, które są często spotykane, jednak ich odkodowanie wymaga pewnego zakresu wiedzy ogólnej (np. skąd dane powiedzenie pochodzi, w jakim kontekście zostało po raz pierwszy wypowiedziane). Analiza wyrażzeń, które niosą spory ładunek kulturowy za względu na intertekstualność, co znacznie utrudnia ich tłumaczenie. Tłumaczenie przysłów i powiedzeń, które z kolei oddają pewną mądrość ludową, która jest zasadniczo uniwersalna, zatem ich tłumaczenie jest prostsze, wymaga jedynie nadania mu odpowiedniej charakterystycznej formy.</p>	5
C5	<p>Temat: „Jeden w pamięci” i inne ćwiczenia leksykalno-gramatyczne – <i>‘One in memory’ and other lexical and grammatical exercises</i> Zagadnienia: Ćwiczenia leksykalne i gramatyczne, które mają na celu utrwalenie w pamięci poprawne formy. Ćwiczenie szyku wyrazów w zdaniu, pisowni dużą literą, użycia znaków przestankowych, odmiany nazwisk przez przypadki, itp.</p>	5
Razem:		24
Forma zaliczenia ⁴ :	suma zadań do wykonania / egzamin	

Konsultacje (egzamin, przygotowanie do egzaminu i prac etapowych, instruktarze, omówienie wyników egzaminu/zaliczenia)		
1. Zaliczenie – analiza sposobu zaliczenia przedmiotu w semestrze 3. i 4. Doszczegółowienie zasad formalnych i merytorycznych zaliczenia.	2. Egzamin – analiza sposobu zaliczenia przedmiotu w semestrze 4. Doszczegółowienie zasad formalnych i merytorycznych zaliczenia.	30
3. Konsultacja z prowadzącym dotycząca zakresu materiału, jaki należy uwzględnić w pracach etapowych.	4. Rozmowa na temat nurtujących problemów dotyczących zakresu tematycznego zajęć, wyjaśnianie wątpliwości i dyskusje grupowe.	
5. Szczegółowe omówienie wyników zaliczenia i egzaminu.		

³ kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

⁴ kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

Narzędzia, metody dydaktyczne i formy prowadzenia zajęć
laptop, rzutnik multimedialny, tablica, markery
metody podające: objaśnienie i dyskusja odnośnie problemów
metody praktyczne: wykonywanie ćwiczeń i zadań, analiza fragmentów różnych tekstów przetłumaczonych przez studentów indywidualnie, analiza błędów tłumaczeniowych i dyskusja
metody aktywizujące: burza mózgów, praca w grupach, praca indywidualna (tłumaczenia pisemne w domu), mapa myśli, praca w parach (wywiady)

Forma zaliczenia przedmiotu (egzamin pisemny/ustny/praktyczny; zaliczanie na ocenę)
Zaliczenie na ocenę semestr 5.
Zaliczenie na ocenę semestr 6.
Egzamin semestr 6.

Potwierdzenie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)		
Nr efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny)
Zaliczenie na ocenę (wykład)		
WIEDZA		
1.		
Zaliczenie na ocenę (ćwiczenia) – semestr 3.		
WIEDZA		
1.	kolokwium ustne, zadania do wykonania	Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zleczone w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
2.	kolokwium ustne, zadania do wykonania	Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zleczone w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
3.	kolokwium ustne, zadania do wykonania	Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zleczone w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
UMIEJĘTNOŚCI		
1.	odpowiedzi ustne na zajęciach	Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnych w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL:

SYLABUS PRZEDMIOTU

		<p>bardzo dobry (5,0) – posiada bardzo dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w bardzo dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować różnorodne rozwiązania</p> <p>dobry plus (4,5) / dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązanie</p> <p>dostateczny plus (3,5) / dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dostateczny sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i w niektórych sytuacjach zaproponować ich rozwiązanie</p> <p>niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, nie potrafi znaleźć kluczowych problemów związanych z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązania</p>
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
1.	udział w dyskusji	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z udziału w dyskusji w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL:</p> <p>bardzo dobry (5,0) – posiada bardzo dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w bardzo dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować różnorodne rozwiązania</p> <p>dobry plus (4,5) / dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązanie</p> <p>dostateczny plus (3,5) / dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dostateczny sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i w niektórych sytuacjach zaproponować ich rozwiązanie</p> <p>niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, nie potrafi znaleźć kluczowych problemów związanych z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązania</p>
Zaliczenie na ocenę (ćwiczenia) – semestr 4.		
WIEDZA		
1.	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania	<p>Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zlecane w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL:</p> <p>91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
2.	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania	<p>Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zlecane w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL:</p> <p>91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
3.	egzamin ustny, kolokwium ustne, zadania do wykonania	<p>Student zdaje ustne kolokwium z tłumaczeń polsko-angielskich i angielsko-polskich oraz robi zlecane w kursie zadania – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego oraz wszystkich zleconych w kursie zadań, zgodnie ze skalą procentową WSL:</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU

		<p>91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
UMIEJĘTNOŚCI		
1.	odpowiedzi ustne na zajęciach	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnych w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada bardzo dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w bardzo dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować różnorodne rozwiązania dobry plus (4,5) / dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązanie dostateczny plus (3,5) / dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dostateczny sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i w niektórych sytuacjach zaproponować ich rozwiązanie niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, nie potrafi znaleźć kluczowych problemów związanych z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązania</p>
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
1.	udział w dyskusji	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z udziału w dyskusji w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada bardzo dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w bardzo dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować różnorodne rozwiązania dobry plus (4,5) / dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dobry sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązanie dostateczny plus (3,5) / dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, potrafi, w dostateczny sposób, znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i w niektórych sytuacjach zaproponować ich rozwiązanie niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności tłumaczenia różnych tekstów; w oparciu o dokumenty źródłowe, nie potrafi znaleźć kluczowych problemów związanych z omawianym zagadnieniem tłumaczeniowym i zaproponować ich rozwiązania</p>
Egzamin – semestr 4.		
WIEDZA		
1.	Egzamin ustny	<p>Egzamin ustny z tłumaczeń angielsko-polskich i polsko-angielskich – uzyskanie pozytywnej oceny w egzaminie pisemnego, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>

Literatura podstawowa:

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	P. Janikowski (red.) <i>Dydaktyka tłumaczenia ustnego</i> , Katowice, 2015.
2.	K. Lipiński, <i>Vademecum tłumacza</i> , IDEA, Kraków, 2000.
3.	Słowniki jedno- i dwujęzyczne. Leksykony, encyklopedie i inne materiały dodatkowe. Teksty źródłowe i paralelne.

Literatura uzupełniająca:

1.	Dąbska-Prokop U., <i>Mała encyklopedia przekładoznawstwa</i> , Częstochowa 2000.
2.	Dąbska-Prokop U., <i>Śladami tłumacza. Szkice</i> , Częstochowa 2000.
3.	Pisarska A., Tomaszewska T., <i>Współczesne tendencje przekładoznawcze</i> , Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 1998.
4.	Dedecius K., <i>Notatnik tłumacza</i> , Wydawnictwo Literackie, Kraków 1974.
5.	J. Pieńkos, <i>Przekład i tłumacz we współczesnym świecie</i> , PWN: Warszawa 1993.
6.	K. Lipiński, <i>Mity przekładoznawstwa</i> . Kraków: Wydawnictwo EGIS. 2004.

Przydatne informacje:

1.	Biblioteka zapewnia literaturę podstawową do przedmiotu oraz wybrane pozycje literatury uzupełniającej
2.	Kontakt do prowadzącego zajęcia – a.markowska@wsl.edu.pl